

~~28. november 2006~~

Slettet: 27. november 2006

Sagsnr.: 1-07-83-92-2003

**Grænseoverskridende samarbejde
mellem Region Syddanmark og de tyske naboregioner
INTERREG IV A-program (Mål 3) 2007-2013**

**Region
Syddanmark**
Damhaven 12
7100 Vejle
Evt. telefon
Evt. fax

1. Indledning:

Det kommende Interregprogram for perioden 2007-2013 er under udarbejdelse. Programmet vil give mulighed for at bevilge EU-støtte til grænseoverskridende projekter. Region Syddanmark vil blive programansvarlig på dansk side og forvaltningsmyndighed for det samlede dansk-tyske program. Der indgås kontrakt herom med den danske stat.

Programmet udarbejdes så det bedst muligt modsvarer de involverede regioners prioriteter og strategier, herunder Region Syddanmarks erhvervsudviklingsstrategi. Det må forventes, at syddanske projektparter vil sende ansøgninger til Vækstforum med anmodning om hjælp til at opnå den nødvendige medfinansiering til udløsning af EU-støtten.

2. Baggrund:

Den europæiske Strukturfond har siden 1991 støttet det dansk-tyske grænseoverskridende samarbejde under INTERREG-initiativet, der forener målet om at fremme en harmonisk og afbalanceret udvikling inden for EU med en styrkelse af de enkelte regioners regionale udvikling via fælles strategier. Senest er der i perioden 2000-2006 under INTERREG III A gennemført selvstændige programmer, henholdsvis mellem Sønderjylland og Landesteil Schleswig og mellem Fyn og Technologie-Region K.E.R.N. (Kiel-Eckernförde-Rendsburg-Neumünster).

INTERREG videreføres i perioden 2007-2013 under betegnelsen "Mål 3" (i daglig tale kaldet Interreg IV), hvor Mål 3 henviser til initiativets indplacering i den nye generelle strukturfondsforordning. Blandt de ændringer, Kommissionen har foretaget i de nye bestemmelser, er en udvidelse af de støtteberettigede områder i EU og øget tildeling af midler til det grænseoverskridende samarbejde. Ligeledes øges støttesatsen, så der kan opnås op til 75 % tilskud fra EU til projekter under Interreg IV. Til gengæld skal både program og projekter i højere grad end tidligere støtte op såvel regionale som nationale strategier og især understøtte Lissabon-processen.

3. Geografi og budget for perioden 2007-2013:

På dansk side er de støtteberettigede områder stort set sammenfaldende med de nye regioners geografi. Dette gælder også for Region Syddanmark, der med undtagelse af Vejle er fuldt støtteberettiget. Partnere fra dette område forventes dog alligevel at kunne modtage støtte til gennemførelse af projekter. På tysk side er de hidtidige programmers støtteberettigede områder bibeholdt, hvorfor Region Syddanmarks fremtidige samarbejdspartnere vil være de samme som i de nuværende INTERREG III A-programmer, nemlig

Technologie-Region K.E.R.N. og Region Schleswig. De hidtidige/nuværende dansk-tyske programområder er vist på nedenstående kort.

I den nye programperiode øges støtten fra EU betragteligt. Hvor Sønderjyllands Amt og Fyns Amt sammen med deres respektive tyske partnere i det nuværende INTERREG A-program har rådet over i alt ca. 175 mio. kr. i EU-tilskud, forventes det tilsvarende beløb i den kommende periode at blive ca. 300 mio. kr.

4. Programmeringen af det kommende Interreg IVA

Med henblik på at kunne nå rettidig indsendelse af det nye Interreg IVA--program, forventeligt inden 5. marts 2007, har de nuværende INTERREG-amter i foråret 2006 påbegyndt programmeringsprocessen. Der er nedsat en dansk-tysk følgegruppe, som skal forestå arbejdet, og der har været afholdt en række møder med politiske nøglepersoner og embedsmænd fra Region Syddanmark samt Landesteil Schleswig og Technologie-Region K.E.R.N., hvor der er opnået enighed om de overordnede principper for programmets handlingsfelter og den grundlæggende administrative opbygning.

Programmeringen skal indledes med forskellige analyser. Disse skal dels afklare programregionens udgangsposition, herunder erfaringer fra tidligere programmer dels afdække fremtidige behov og udviklingspotentialer. En såkaldt Ex-ante-evaluering, der skal give anbefalinger og vurderinger af det kommende programindhold, har været i begrænset udbud, og Region Syddanmark har indgået kontrakt med det vindende konsortium.

Derudover skal der gennemføres en SWOT-analyse af den samlede dansk-tyske regions styrker, svagheder, muligheder og trusler, der forudses gennemført på baggrund af en bearbejdning af allerede eksisterende analysmateriale m.v. Yderligere skal der gennemføres en SEA-analyse om programmets virkninger på miljøet.

Programmeringsarbejdet forventes afsluttet i begyndelsen af 2007, hvorefter programmet skal godkendes i Kommissionen. Da sidstnævnte kan være en tidskrævende proces, vil

beslutningen af de første projekter under Interreg IVA tidligst kunne påregnes at finde sted sommeren 2007.

5. Programindhold

Det kommende Interreg IVA skal på lige fod med øvrige strukturfundsprogrammer understøtte Lissabon-processen, der har til hensigt at gøre EU til den mest konkurrencedygtige og dynamiske, vidensbaserede økonomi i 2010, herunder sikre økonomisk, social og miljømæssig bæredygtighed. Som særligt for Interreg IVA gælder, at dette skal ske med henblik på at sikre fortsat udvikling i grænseregionerne på basis af disses særlige vilkår. Som sådan er det kommende program at betragte som både en videreførelse og en videreudvikling af det nuværende INTERREG-program.

I videreførelsen af aktiviteterne drejer det sig om at bygge videre på de bestående velfungerende netværker og samarbejder samt bidrage til, at integrationen mellem de grænsenære områder kan fortsættes og videreudvikles.

Videreudviklingen omfatter øget fokus på innovation, teknologi, iværksætteri og menneskelige ressourcer. Det gør det oplagt at sikre samspil mellem Interreg IVA-programmet og de nationale, regionale og lokale vækststrategier på dansk og tysk side i det omfang, der er overensstemmelse hermed. Målet er at skabe sammenhæng mellem de forskellige aktiviteter, så flest mulige trækker i samme retning. Dette kræver, at indsatsen målrettes, og at der fokuseres på regionens styrkepositioner og rammebetingelser, så disse rustes til globaliseringens udfordringer.

På baggrund af de ovenfor nævnte indledende tysk-danske drøftelser, forventes det, at Interreg IV-programmet fokuserer støtten på tre tematiske prioriteter: (1) Vækst, Innovation og Vidensdeling, (2) Generelle strukturforbedringer, Miljø og Energi samt (3) Funktionel integration og samarbejde i dagligdagen. De tre prioriteter har hver især betydning for at skabe regional vækst, udvikling og konkurrenceevne i grænseregionerne. Prioriteterne tager endvidere højde for, at der til udvikling af regionerne kræves styrkede rammebetingelser.

5.1. Prioritet 1: Vækst, Innovation og Vidensdeling

Det overordnede mål med denne prioritet er at understøtte grænseregionens allerede kendte styrkepositioner med det formål at ruste regionen til den globale vidensøkonomi. Følgende indsatser foreslås støttet under prioritet 1:

- Iværksætteri
- Ny teknologi/IKT
- Vidensspredning, innovation og forskning
- Turisme, oplevelsesøkonomi og kultur
- Sundhedsøkonomi

5.2. Prioritet 2: Generelle strukturforbedringer, Miljø & Energi

Prioriteten skal styrke områdets generelle rammebetingelser samt sikre en bæredygtig udvikling af områdets natur, miljø og energi. Følgende indsatser foreslås støttet under prioritet 2:

- Menneskelige ressourcer
- Miljø og natur samt energi
- Byggekultur, by- og oplandsproblematik
- Trafik – og logistik

5.3. Prioritet 3: Funktionel integration og samarbejde i hverdagen

Prioriteten skal sikre den tætte grænseregions fortsatte konkurrencekraft igennem fokusering på de udfordringer, som særlig denne del af programområdet står over for. Følgende indsatsers foreslås støttet under prioritet 3:

- Kultur, sprog og foreningssamarbejde
- Grænsependling, regionalt arbejdsmarked og skolesamarbejde
- Offentlig trafik – Bus, tog- og færgetrafik
- Administrativt samarbejde

6. Organisering af det fremtidige tysk-danske samarbejde

Ifølge EU-forordningen skal medlemsstaterne udpege én fælles forvaltningsmyndighed for programmet. Det er aftalt med tysk side at Region Syddanmark påtager sig denne opgave. Det knytter sig en række funktioner til opgaven som forvaltningsmyndighed, herunder administration, betalinger og revision. Det påregnes, at Region Syddanmark påtager sig disse opgaver.

Der nedsættes et fælles Interreg-udvalg (styrings- og overvågningsudvalg) med repræsentanter for Region Syddanmark, Verein Schleswig e.V. og K.E.R.N. e.V. samt kommuner. Desuden vil der være tyske og danske repræsentanter for erhverv, uddannelse, arbejdsmarked, miljø, ligestilling samt repræsentanter for nationalstaterne og EU. Udvalgets opgaver bliver bl.a. at tage stilling til projektansøgninger på basis af kriterier, der fastlægges indledningsvist, evaluere programmet med jævne mellemrum, behandle årsberetning og slutrapport samt behandle og godkende forslag til indholdsmæssige ændringer i programmet.

Forvaltningsmyndigheden nedsætter et fælles teknisk sekretariat, der opdeles fysisk og funktionelt for at tage højde for udstrækningen af hele programområdet mellem Kiel og Vejle. Sekretariat har to lokaliseringer i Vejle og Flensborg samt en satellit i K.E.R.N.-regionen. Sekretariatet varetager sine opgaver integreret og i løbende, tæt afstemning mellem medarbejderne, idet sekretariatet i Vejle hovedsageligt løser de opgaver, der er forbundet med forvaltningsmyndigheden og udvalgsbetjening mens sekretariatet i Flensborg hovedsageligt forestår hvervning af projekter, kontakt til potentielle projektparter, behandling af ansøgninger, løbende servicering af projektparterne, gennemgang af afrapportering, m.v.

7. Vækstforums rolle

Vækstforum har ikke en formel rolle i gennemførelsen af Interreg IVA, men programmet forventes at blive et vigtigt redskab i realiseringen af strategien for erhvervsudviklingen i Region Syddanmark. Programmets prioriteter afspejler, som nævnt, i nogen udstrækning erhvervsudviklingsstrategien, og en række af de projekter, der vil blive støttet med EU-midler, må derfor forventes at fremme den udvikling Vækstforum forfølger.

Men Vækstforum kan også spille mere aktivt med og inspirere til at syddanske parter udvikler projekter, der kan udnytte programmets finansieringsmuligheder. Sådanne projekter kan så evt. også understøttes økonomisk ved at man hjælper Interregansøgere med at rejse den medfinansiering, der skal til for at matche EU-støtten.